

تالماعم رد ضارغا حوضو

[1]. تساءادنلا دن عیب دی آیم مدای هک یدراوم زا یکی هک میدرک هتجابم آقباس ار دراوم زا یخرب

رُکذ یل اَوْغَسَافَ غُجْلًا مَوَّيْ نَمَّهَ الصَّلَّی دُونَ إِذَا أُوْنَمَّ نِيْدْلًا هَيَّأَ اِي
[2] غَيْبًا أُوْرَدَ وَهْلًا

مینکیم اهر ار عیب، میتسه دبعتم ام! دناد یم ادخ. مناد یم ن؛ دینک اهر ار عیب هومرف دنوادخ ارچ
دراوم زا دیش رگید نیا دنومرف ره اوج بحاص هک یلاح رد؟ میراد لکشم، یناسل روط نیا لثم رد ایآ

دومرفن ادخ ارچ؛ هن دیوگب امش. [3] هراجالا اورذ ینعی غیبلا اورذ هک تسایصوصخ غالا یعطق
!؟ هراجا

تسا هتفگیسک هچ. تساینشور ضارغا نوچ؛ تسایناسل یلیخ ضرغ فشک، هقف تالماعم رد ای
هیقف کی یتقو؟ تسایمهیم عیب زا ضرغ تسایهتفگیسک هچ؟ تسایمهیم، حاکن دقع رد ضرغ
شور و تسایهز لبط شیارب هدرک یسیسأت، تالماعم رد رگا اساسا عراش هک منادییم نم دیوگیم
تساینشور شیارب ضارغا ینعی تسایهوب اضما تالماعم رد سدقم عراش

تایربک یارجا ماقم رد ضارغا حوضو

یعرش

عرش مکاح مکح، عاشن، مکح کالم

دش عاشنا هک یتقو و تساکالم نآ رب ظافح، عاشنا هک دراد عاشنا و هدارا کی، دراد کالم کی، مکح
و هیلع هللا یلص ربمایپ دنومرف مالسلال هیلع نینومولایما. [4] تسین رادرب انثتسا رگید

ریما یلو [5] دهاوخ یمن لیسغ هک موصعم ندب. مهذب لیسغ ار ناشرهطم ندب دندرک رما نم هب هلا

شرُب، مکح نیا هک الاینعی. [6] هنسلال ارجال دندرک؟ دندرک ای دندرک تیمسم لیسغ نینومولال
یارب دندرک لمع دیاب دندرکدن ار عوضوم نیا هک ییاه نآ یتح ینعی. دنوش یم یکی همه تسایهش
تسایضارغا هب ندیسرر مکح زا یکی، دندنزن نآ هب انثتسا هک یوحن هب قلطم نینقت دوخ هکنیا

رد تروصنیا رد دنتسه ینثتسم نالف و نالف دیوگب و دیراذگب نوناق کی رگا هعماج رد نالا
انثتسا چیه دیروبجم دیسرب ضرغ هب دیهاوخ یم رگا. دیا هدیسرن ناتضرغ هب یرایسب دراوم
عراش. دنوش یم دُخ اه یلیخ «ییاه سکره» نینچ ریز هک نآ لاج و دشاب دهاوخ یم هک سکره. دینزن
و دراد ای ینعی. تسایهتشدگ زاب ار و اتسد اه ایلیخ، دندرک مکح دهاوخ یم عرش مکاح هک ییاج رد

فالخ هب تسا هتشاڊگ زاب ار هي قف تسد دى آيم شىپ يتالکشم تسا هتسناديم نوچ عراش
يم امش دندوب هومرف يدوج وړب اقا آهک رمخ برش لثم دى آيم شىپ يياه زيچ نينچ هک يدراوم
زا ار هطباض نا هرد نيا هک يلاح رد؛ دشابن رکسم هک ميروخ يا هرډام بوخ .تسا رکسم رمخ دى وگ
درب يم نيب .

هکلب؛ مینادى من ار يلىک ياه نينقت رد و تاىلىک رد هي عرش ماکحا ضارغا زا يلىخ هک تسا تسرد
اج نا، ميسرب عراش نينقت هب هک تسا نيا نامبولطم ام هک هلىک ياواتف رد؛ مینادى من ار شمکح
تسا تسرد اه نيا؛ ميسرى من قياقد همدع مجتسم ي عماج تلغ هب ام، مینکىم کرد ار مکح زا يلىخ
ضارغا زا يلىخ اعون اج نا، دنک ارجا تسا يعرش نينقت هک ار يتاىربک دهاوخىم عرش مکاح يتقو ام

[7].تسین مهېم و تسا نشور شىارب، عراش

يتقو، تواضق و مکح و اوتف طيارش عماج دهتجم کى، دشاب عرش مکاح دهاوخ ب ناآلىکىسک کى رگا
۸۰ يالاب، صخش نيا، امکاح هتلعج دق، دنکىم هعجارم وا هب هک) دنکب نينمؤم روم تيرىدم دهاوخىم
هک يراک نيا رد هک دنادىم. دنادىم ار عراش ضارغا، دهب ماجنا دهاوخ ب هک يياهراک هودحم نا رد دصرد
دى وگب هک تسا يتاىربک نينقت يلىک ياوتف زا ريغ؛ تسىچ عراش بولطم، دنکب مادقا دهاوخىم
دورن شلابند مدآ يتقو راک لاوا تسا نکمم. دنادىم تامادقا نيا رد ناآلىکىم. مینادى من و تسا مکح
.تايغص رد تسا نشور يلىخ بلطم نيا دورىم شلابند يتقو اما. دنکب هولج نيگنس

هيعرش ضارغا حوضو يارب يلاثم؛ رج هلئسم

وا لاوما يولج هومرف عراش هک نيا لىلد مینادى من امّا لصا هک دى وگب امش؛ رج هلئسم ردّا لثم
ضرغ اج نيا. مینادى من ام ميوگب هک تسىن يزيچ کى نيا؟ تسىچ دى هذب ناؤد هب و دىريگب ار
فرّصت ات دىريگب ار شلوپ يولج سپ دنراد بلط وا زا ناؤد هومرف عراش. تسىن مهېم هک عراش
دنادىم مکاح. تسا يلىخ نيا رىطن و مینادى من ار اه نيا. تسا ناؤد يارب لوپ نيا نوچ؛ دنکب اجىب
دراد ارج مینادى من ام، هن دى وگب. دسرب اه نا هب تسا وا شىپ هک ناؤد لام ات مینکىم رج مراد نم هک
هب مکح دراد هک يمکاح ميوگب دوشىمن. تاحضاو يور نيتسب مشچ ينعى رگىد نيا. دنکىم رج
.تسىچ رج هب مکح زا ضرغ دنادى من دنکىم رج

و ضارغا حوضو دهاش، تامحازت لّح هيقف لا دنع عرش دصاقم

نا قبط دهاوخىم و تسا حلاصم و دسافم عبات، ماکحا هک تسا هي مام عامجا ينعى؟ هچ ينعى محازت
يهاک دى وگىم؟ دى وگىم هچ امش اج نيا، رابتعا ماقم رد هدش رما مه محازتم رما ود هب. دنکب مکح
اب حىجرت دش محازتم «ب» اب «فلا» رگا هک، تسا راهنلا عبار يىف سمشلاک هيقف لا دنع، تاقوا
اعطق؟ هتشاد «ن» شلىلد ناسل رد ينعى تسّا مه. تسّا مه نيا دنادىم هيقف ينعى. تسّا «فلا»
!تسّا مه نا سپ، تسىن نا شتىاور رد نيا. تسّا دکؤم و دراد نا شتىاور رد اج نا. تسىن روظنم نيا
دصاقم رگا. دنکىم هاگن تهاقف هب محازت لا دنع. درادن راک، طفل هب؟ دى وگىم ار نيا يهيقف چيه
هکلب و ميراد هقف رد ار شاهزادنا نيا؟ تسّا مه نيا دى وگىم روط هچ دوبن نشور هيقف دزن عرش

[8].رت هدرتسگ راي سب

لابند طقف، عرش مکاح دوخ هک يضاغ ياه محازت. ضماغ ياه محازت دوشىم، ميسرىم يياهاج کى هلب
هتشاد تجح ادخ شىپ هک يوحن هب دنکب لّح ار هيقف دهاوخىم؛ دمهفيم شدوخ. تسّا رذعم و رّجنم

[9]. تسین نشور هی قف یارب دسافم و حل اصم می یوگب هک تسا تسرد اج نآ. دشاب

هدافتسا و ضارغا شحب هب اهقف دورو هقف یاضف رد نآ زا

یهل اسر کی، دینک باعی تسا رگا و ده اوخیم باعی تسا؛ دنا هدش دراو ضارغا شحب هب مه اهقف
نیا رد رگا هک تسا یاهل اسر هتبلال. دندرک ار راک نیا گرزب یاهقف دوخ هک نیا رد دوشیم یلصفم
ادیپ، دندرک ار راک نیا اچک اهقف هک دیدرگب نیا لابلند هب ی طفل مجعم اب دیه اوخب اهرازفامرن
[10]. درادن یلوا لمح هب طفل نوچ. دینکیمن

ره دینکیمن وجوتسج ار سایی هدام یروف. دندرک سایی زا غنم اچک اهقف دینیبب دیه اوخب رگا امش
مس، هتفرگ تروص طانم حیقننت آلمع هک ییاج نآ اما. دی آیم نات یارب دوب سایی، رهاوج رد اچک
دیدرگب شلابند هب طفل اب دیه اوخب. اوغسو باحصالا هک دنا هتفگ آلمثم، دندربن مه ار حیقننت
هچ دینیببیم دعب دینیبب، کنیی نیا اب، دید نیا اب ار هقف رود کی هک تسا نیا شه ار. دوشیم
یروآعمج رگا هک مدوب هدرک ار راک نیا زا ی شخب نم. هغرشتم و اهقف یضرم شاهمه و، تسا دایز ردق
هگن نیمه اب اهقف ار هقف، تسین روط نیا هک دهیم نانیمطا رطان هب، دوشب بعوتسم؛ دوشب
ار هقف هندب، تهاقف نیمه اب. تسا رادهگن، تسا ظفاح نصح. مالمسال نوصح، اهقفال. دنتشاد
یریگولج یگطباضی زا ام هک تسا نیمه مه شلوصح. دوشب لصاح دیاب نیا. دندرادی هگن
یم، درادن لوبق ار بلطم نیا عراش دیاش؛ مینادیم ام هک تسا نیا لامتحا اعقاو رگا. میمن
دوشیم دیوگیم هک نآ مینبیم سالک شحب یاضف رد تسا ی تقو کی اما. میمن تکرح میناوت
یاج رگید، میدرک لح هک ار لاکشا تقو نآ. دیوگیم روط نیا، میملعی تبوت لاکشا کی رطاخ هب
دنام یم یقاب یمه اب.

[1] ۲۷ و ۲۸/۷/۱۳۹۳ خروم تاسلج رد

[2] ۹ هی آ: هعجلال هروس

نکي مل ول لب، تاي فانملا رئاس و دوقعلا نم هريغ و عيبلاني قرف ال هنأ ملعي انركذ ام و [3]
مدعب عطقل و تاضواعملا دوقع نم هريغل عيبلاني نم ةيلاثملا مهف نكمأ ي فانملا يلع رادملا
لقنلا قلطم ةدارا ي عدي نأ ال مهللا، لاكشإ عون نم ولخي ال ناك نإ و ةعامج هراتخا امك ةيصوصخلا
عطقللا يوعد نأ فاصنالا و، هيف ةيعرشلا ةيقيقحلا تبوت مدعل، هديق صوصخ ال عيبلاني طفل نم
يف مالملا رهاوج). ةفانملا ثيح نم عنملاب وأ ةيدبع تلابل انلق ءاوس ةنكمم ةيصوصخلا ءاغلاب
(307 ص: 11 ج؛ مالمسال عئارش حرش)

[4] ۱۹۱-۱۹۲ ص، ۱ ج، ههقفال نیوانعل: هب دینک هعجارم اتسار نیمه رد

[5] نب یلع نع لیعامسإ نب دمحم نع هللا دبع یبأ نب دمحم انثدح لاق هللا همحر یبأ انربخأ
یسوم نب یلع نسحلل ابأ نأ نانس نب دمحم نع فاحصلل عیبر نب مساقلا انثدح لاق سابعلل

ساندا نم فظني و رهطي نأل لسغي هئا تيملال لسغ ةلع هئاسم باوج يف هيلإ بتك ع اضرلا
ىلع دروا اذإ بحتسي يف ةرخآلأ لهأ رشابي و ةكئالمال ىقلى هئأل هللع فونص نم هباصأ ام و هضارمأ
لج و زع هللا ىلإ هب اهجوم افيظن ارهاط نوكي نأ مهسامي و هنوسامي و ةراهطلا لهأ و لج و زع هللا
و هل هلسغ نوكي يف هنم قلخ يذلا يذقلا هنم جرخي لاقى هئا ىرخأ ةلع و هل عفشيلى و ههجو بلطيل
هنم حورلا جرخ اذإ تيملال نأل تيملال حصن نم هباصأ ام رهاطل هسمال وأ هلسغ نم لاسنغا ىرخأ ةلع
(٣٠٠ ص ؛ 1 ج ؛ عئارشلا للع) . رهطي و هل رهطتي كلذل هتفأ رثكأ يقب

لسنغا له ع قداصلال ىلإ تبتك : لاق ديبع نب نيسحلل نع يديبعلا سيع نب دمحم نع دمحم [6]
نكل و ارهطم ارهاط ص هللا لوسر ناك لاقف هتوم دنن ص هللا لوسر لسغ نيح ع نينمؤمالم ريما
؛ (ناسرخ قيقحت) ماكحلأ بيذهت) . ةنسلا هب ترج و كلذع بللا يبا نب يلعل نينمؤمالم ريما لعف
دبع انثدح : درك هراشا زين نيموصعم تارضح ناتخـ تاىاور هب ناوت يم ، باب نيمه رد و (469 ص ؛ 1 ج
ةبتيق نب دمحم نب يلعل انثدح لاق هنع هللا يضر راطعلا سوبدع نب دمحم نب دحاولا
دايز نب دمحم دمحأ يبا نع ديزي نب نيسحلل نب دمحم نع ناميلس نب نادمح نع يروباسينل
انوتخم دلو اذه ينبا نإ ع اضرلا دلو امل لوقي ع رفجع نب يسوم نسلل ابا تعمس : لاق يذال
ةباصال هيلع يسومل رمنس نكل و ارهطم ارهاط انوتخم ال دلو دحأ ةمئال نم سيل و ارهطم ارهاط
(433 ص ؛ 2 ج ؛ ةمعنللامت و نيذللامك) . ةيفينحلل عابتا و ةنسل

يف هيلع رسي ال معن : ديامرف يم عىب رب ركتحم رابجا ثحب رد رهاوج هنومن ناونع هب [7]
لضافلا و ةزمح نبا نع امك فاحجال عم ةدر دعبى ال معن... قبالسلا ةزمح نبا ربخ و لصلال روهشملا
ةدئاف تفتنال كلذل اول هئأل و رارضلا و ررضلا يفنل مهريغ و نيديهشلا يناث و ، فلنخمل يف
عفر ضرغللا و سانللا لاجب رضي و ، هلذب ىلع ردقي ال ام هلام يف بلطي نأ زوجي ذإ ، رابجال
تسويپ هب رتشيىب هعلاطم يارب (485-486 ص ؛ 22 ج ؛ مالسلا عئارش حرش يف مالكل رهاوج) ررضلا
ديامرف هعجارم 3 هرامش .

هئارا هئاگ ٥ىطبواض مهم زامها صيخشيت يارب ، نيمحازتم حىجارت و لداعت ثحب رد رفظم موحرم [8]
دحأ نوكي نا : ديامرف يم سسپس (215-218 ص ؛ 2 ج ؛ (نايلىعامسا عبط) هقفلال لوصأ) دنهد يم
نم امإ فرعت ةيولوالأ و . ةمدقتمل تاهجال كلت ريغ نم ميدقتل يف عراشلا دنن ىلوا نيبجاولا
و ةيغمسلال ةلدال طسوتب ماكحلأ تاكالم ةفرعم نم امإ و عوضوملل مكحلل ةبسانم نم امإ و ةلدال
عوجرل نكمي ماع طباض ال و رومال هذه نم دافتسي ام فالنخاب فلنخت ةيولوالأ نإف كلذل لجأ نم
ىلوا هنإف مالسلا ةضيبي ىلع ظافحل مكحلل يف ناك اذإ ام ةيولوالأ كلت نمف كشلا دنن هيلإ
هريغ نم ىلوا هنإف سانللا قوقحب قلعتي ناك ام اهنم و . ةمحازملا ماقم يف ءيش لك نم ميدقتلاب
نم ناك ام اهنم و . اهب فلنكملا ريغ قوقحب اهل ةقالع ال يتلأ ي ةضحملل ةيعرشلل فيللكتل نم
نم سدقملا عراشلا دنن فورعلملا وه امل هريغ نم رثكأ هيلع ظفاحي هنإف جورفلا و ءامدل ليبق
ظفح نإف هلام ظفح و نمؤملا سفن ظفح نيب رمال راد ولف اهرمأ يف ديدشلا طايتحالاب رمال
هذه هل سيل ام ىلع مدقم هنإف ةدابعل يف انكر ناك ام اهنم و . اعطق هلام ظفح ىلع مدقم هسفن
مدقم عوكرل نإف عوكرل و ةارقلا ءادأ نيب ةالصلل يف محازتلل عقوق و لامك ةمحازملا دنن ةفصل
ال ريثك اهلانم و سقف هذه لثم ىلع و . ةارقلا نع اراخاتم هلائتما نامز ناك نإ و ةارقلا ىلع
مهنيب ةنتفلا هيف و قدصلل نيب و بذكلا نينمؤملا نيب حلصلل نيب رمال راد ولامك يصحي
(218-219 ص ؛ 2 ج ؛ (نايلىعامسا عبط) هقفلال لوصأ) قدصلل ىلع مدقم حلصل نإف

طايتحال نإف نيمحازتملا دحأ ةيمهأ لمحتا ول هئا دصلل اذه يف ملعي نأ يغبني امم و [9]
رمال هيف رودى دروم لك يف يرجي طايتحالاب يلقعلا مكحلل اذه و ةيمهولا لمحتم ميدقت يضتقي
يفنكي لب نيمحازتملا دحأ ةيمهأ زارحإ بجي الف هيلع و . تابجاولا يف ريختل و نيديعتل نيب

(۲۱۹ ص، نامه). هب طفت حاف ٻه قفل عورفل ي ف اريٽك عفني لصاً اذه و لامتحال

دردا دوجو بلطم نيا رب ینوگانوگ دهاوش، اهقف مالک رد [10]

ن ع رجزلا ، دودحل عضو نم عراشلل ضرغ نال ؛ دودح : دننام بابوا یخرب رد عراش ضرغ یقادصم نییعت. ۱. ج، ماکحال بیذهت؛ ۷۸۴: هعنقم ل روط نی مه؛ ۴۰۰ ص، ۱ ج، دئوغل حاضی) تاریخل یلع ةبظاومل و مراحمل یه ن، (۲۸۸ ص، ۳ ج، طوس بمل؛ ۴۷۰ ص، راصت نال) ف ق و، (۴۳۴ ص، راصت نال) ع ی ب، (۳۵ ص، ۸ ج، طوس بمل؛ ۲۴۱ ص، ۱۰ و 323 ص: 1 ج؛ عئارشل رصتخم ل عئارل حیقن تل) تاکز، (۳۵۹، ۱ ج، یدن وارلل نآرق ل هقف) رکنم زا عئارل حیقن تل) هعفش، (47 ص: 4 ج؛ ناهذال داشرا حرش یف ناهربل و ةدئافل عمجم روط نی مه کل اسم) هطقل، (81 ص: 4 ج؛ عئارشل رصتخم ل عئارل حیقن تل) رارقا (81 ص: 4 ج؛ عئارشل رصتخم ل؛ ماکحال دعاوق نع ماهبال و مائلل فشك) حاکن، (542 ص: 12 ج؛ مالسل عئارش حیقن تل) ماهفال سئافن و راوئال سباقم) ثرا، (71 ص: 2 ج؛ عئارشل رصتخم ل عئارل حیقن تل) قتع، (269 ص: 7 ج، 264 ص: رارسال

یوس فیلاک تل رئاس یف [لفاغل هیبنت بوجو] یحی و : دننام عیرشت رد یلک ضارغا نییعت. ۲. مل ن و ، اهنع دوجولا بلسب عراشلل ضرغ قلعت اُمم اهب قحت لی ام و ءامدلا و ضارغالاب قلعتی ام و ، (125-۱۲۴ ص: 2 ج، ةثیدحل - ط) ءارغل ةعیرشلل تامه بم نع ءاطغل فشك) اهب باطخل قلعتی تارمئل اهیلع ةبترتم لم ةعاطلا و ، ةیدوبعل درجم و ءة یویندل تارمئل نم نوکی نا ام ضرغل عرشل اهلج نم ی تل تارمئل و عراشلل اهدعأ ی تل تايغلل عبات ةعیرشلل ماکحال یف وه و ةیورخال تادابعل نم وهف ینائل ناک ام و تالماعمل نم وهف لوالل هیف عراشلل ضرغ ناک امف اهب مکح و کلذ (170 ص: بلاطلا ةغل ب حرش یف بغارل ةینم)

رشابمب هیف عراشلل ضرغ قلعتی ال لعفلک وه و : تللاکو هطباض دننام ضارغا هب ماکحال هلا. ۳. نآ فلتخم ماسقا نایب و (154 ص: 1 ج، عفانل رصتخم ل: هنومن ناونع هب) حاکنل و عیبللک نیعم و (537 ص: 1 ج؛ نیسای لآ هقف یف نیدل ملاعم، 252 ص: 2 ج، دئوغل و دعاوقل: هنومن ناونع هب) ، امتح هلو صحب عراشلل ضرغ قلعت نی دیمهم لک اهطباض و : هنومن ناونع هب، ییافک بوجو هطباض نع باوجل و ، ةیملعلل ججحل ةماقا و ، هطرشب داهجلا همأ نم و . «هالوتی نم نیع هب دصقی ال و و ثیدحل و ةیملعلل تامدقم ل نم هیلع فقوتی ام طفح و ، ةقف تل و ، نیدل یلع ةعقاول تاهشلل عئارش حیقن تل) ماهفال کل اسم) ةیافل ال یلع اهطبض و اهیحصت و هبتك خس ن بجی ف ، لاجرل دیامرف هعجارم ۴ هرامش تسویپ هب هدش رکذ دراوم هب یلیصفت هعجارم یارب (9 ص: 3 ج، مالسل